

# **Digitales Brandenburg**

**hosted by Universitätsbibliothek Potsdam**

## **Sefer Torat emet**

**Abraham Josua Heschel**

**עשוהי מהרבא, לשה**

**Lemberg, 625 = 1865**

תוטמ תשרפ

**urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9406**

ע"ד שיעקב קרא לו ג"ל ע"ד הוא ג"כ עולם החירות מיתוק הדינים שם של ע"ד בחילוף של שם אלקים :

או יאמר בן נלעד ע"ד זה ש"ע ודל"ת רבתי הרמזים בססוק שמע הם אותיות ע"ד מהמת שאנחנו עם כ"י מ"חדים שמו ית' לעילא ותתא אנו מעידים על יהודו של עולם ית"ש ונתגלה לנו שם א"ח בכח"י דבר שה א א"ה זה בן נלעד שנתגלה לנו שם א"ח ע"ד רבתי בן מנשה לשין נשני את כל עמלי מהמת שזה העולם כולו טיב דלית ביה רע כלל נשכחו ימי הרעים העוברים בהתגלותו של עולם החירות וא"ה שמות בנותיו ד' ישועות הנ"ל כ"א יש לה שם מיוחד בפ"ע מהמת פעילתה

הטוב שם ראשון מחל"ה לשון מח"ל לה' חסן מסור הסליחה או לשון מחול לצדיקים לע"ל שנית עם הצירוף שניהם רמזו מחלה נוע"ה פ"י שנע ואזיל כל מחלה מישראל מהמת מיתוק הדינים חל"ה לשון חנ"ה שמחה וחדוה חסן דלית חסן עציבו כ"ל רביעית מלכה התגלות מלכותא קדישא ותרצה הוא רמז שכנ"י היא מרוצה לעשות כחפצם וכרצונם אחר התגלות אור העליון מעלמא החירות . ונעשה מצרה רצ"ה מיתוק הדיני והו' ותרצה וזה פ"י הפסוק ותעמודנה ה' ישועות לפני משה בח"י דעת לפני אלעזר הכהן גדול העליון ולפני כל ב"י תנה לנו אחוזה בתוך אחי אבינו אב הוא לשון רצון כמו ולא אבו כלומ' רצינונו שיהיה לנו אחוזה בכח"י א"ה דבר וזה בתוך אחי אבינו ויקרב משה את משפטן נז"ן רבתי עולם החירות נז"ן שערי בינה לפני ה' דייקא ויאמר ה' אל משה כן בנות צלפחד דוברו' פ"י כן הוא שבעין עטרין עילאין בנימטריא כן . נתן תתן להם נחלה נח"ה' בתוך אחי אביהם כלומר כרצונם שיהא להם ה' ישועות הנ"ל בכח"י א"ה דבר משפיע לכנ"י . או יאמר בן חפר שהוא בנימטריא רפ"ח שהם ד' פעמים ע"ב ידוע ששם ע"ב הוא עולם המחשבה ובכל עולם ועולם מ' עולמות אבי"ע הוא ג"כ שם ע"ב עם הכולל ובעולם היצירה שם מ"ה עם הו"ה ששופ' ג"כ שם ע"ב ובעולם העשיה רבוע שם הו"ה ג"כ ע"ב והנה חמש ישועות הנ"ל סיבכין לכנ"י כחמש על"ן תקיפין דסוכבין לשישנה לשומרה מכל זיגין בישין דלא יתקרבון לה ורצונם למשוך לכנ"י שפע ברכה מעולם המחשבה מכל הדי' עולמות אבי"ע כך הוא כוונת ה"ה ישועות הנ"ל בהתקרבם לפני משה סוד דעת עליון כמאמר הכתוב ותקרבנה בנות צלפחד לפני משה כנ"י ולכן בכח"נה זו נקרא ג"כ בן חפר שהוא בנימ' ד' פעמים ע"ב והבן :

פרשת מטות

בפסוק ומקנה רב היה לבני ראובן ויאמר משה בנו לכם ערים למפסם ונדרות לצאנכם והיוצא מפיכם תעשו כמדרש הה"ד לב חכם לימיני כו' דמשה הפך הדבר והקדים הפ"ה הצאן וכדי להבינך למה הם הקדימו הצאן למפס ומשה הפך הדבר : ועוד האי דאמר להם והיוצא מפיכם תעשו מיותר דכבר התנה עמהם כתנאי כפול אך שורש הדבר הוא דוראי צירוף מעם על בני נד ובני ראובן דהיו צדיקים נמורים מפני מה סאסו בארץ חמדה והתאוו לישול חלק נחלתם דוקא בחוץ לארץ דודאי היה כוונתם לשם שמים ולא בשביל איזה הגאה נשמית אך דרשוש הדבר היא דהנה ידוע דכ"י בעש"ט הקדוש המיבא בפס"ים דרכושו של אדם כמו בהמותיו ועבריו דזה הוא וראי חלקי נשמתו המתנוצצים מנפשו ורוחו אשר הניצוצים שלו כא"ס ומתפשטים לדברים וחלקים אחרים והנה הם מורמנם לאדם להיו' משמשיו והונו ורכושו וכוא וראה מאבותינו הקדושים אשר תמיד היה עסקיהם לברר ניצוצי' שדהם והיו רועי צאן תמיד מהמת שיערו שהם מחלק נשמתם ושרשם אש' נתפשט כמקני שלהם ולכן היו מנהיגים את הצאן למרעה טוב למקום אש' הבינו ברוח קדשם שהוא ראוי לברר הניצוצות קדושות והם במקנה גדול ע"ה כשארם

ו"ש ומקנה רב היה לבני ראובן ולבני נד שהיה חלקי נשמתם ורוחם ונפשם נתפשטו היבה בתוך המקנה והבינו שבעבר הדין שם יש מקום טוב למרעה הצאן אשר שם בנאות דשא ויכלו לדעית את צאנם ולברר כל הטוב מהם וזה ה"י יקר מאוד בעינינו לכך תפסו בפייהם והקדימו תחלה נדרות צאן נבנה לצאננו וכונתם ה' לשם שמים אבל משה רבינו הבין הדבר ואמ' להם כך עשו בנו לכם ערים למפסם ונתן להם עצה לתת חלקי נשמתם באופן אח' והקדים הפ"ה שהן צריכין שמירה יותר כשתם בקטנותם וא"ן בהם שכל להיות עישים טוב והתיקו להמורה בני קטנים היא כך כשארם עושה מעשיו בקדושה וכמחשבת ובטהרת הלב אזי האדם כורא מלאך הקדוש וזה עולה ויושב בשמים להמליץ עבור האדם כי הוא נותן לו כח חיות ושפע ומלאך נקרא עיריז ע"ד עירין קדישין ולכן נקרא עיר' מלשון התעוררות שמעורר את האדם לעבודתו ית"ש ומועיל להאדם שהוא נותן חיות להפ"ה ובנים הקטנים שאין בהם שכל והמלאך מעורר אותם לעבודת שמו וזה צריך עובדא ובנין וזה שאמר בנו לכם ערים למפסם ר"ל שתראו בכל העובדות לעשות מלאך הקדוש ויהיה תיקון להפ"ה הוא עיקר אבל לצאן צריך בנקיטת עובד' אך צריך להיות עובד' ודר שלא יתפזרו ולא יתפשטו ודי להסב שמירה נדר אבל הפ"ה הוא העיקר שהם חלקי נר"ן היותר חשובין הצריך שמירה מעל"ה ובנין שלם אבל לצאן יש תיקון קל דזה באה מהכל של אדם מכל נשימה ונשימה היוצא מהכל פ"ו של אדם אם יוצא מ"ה שלא בקדושה ח"ו אזי נתפשט זה הכה בחלקי היצונים וזה צריך תיקון בשמירת הכל פ"ו של אדם לתקנו שלא יצא לריק וזוה נעשה נדר לצאן . וי"ש והיוצא מפיכם תעשו ור"ל כל ההבל היוצא מפיכם תעשו ר"ל תתקני שלא תפגמו שוב בהבל פ"ו רק הכל יהיה דבוק בקדושה בהבל עליון וי"ש על חכם לימינו ר"ל שמשנה הסתכל ע"י ימין של הדבר דהוא הפ"ה הניצוצות קדושות אשר מתפשטים שיש ועיקר של חלקי נר"ן לכך אמר להם בני לכם ערים למפסם . אבל הם כיוונו לחלקי ניצוצות שלהם המתפשט בצאן אשר היו רוצים לתעות אותם במרעה טוב שלא יתפזרו לכך הסכים השם עמהם ונתן

בפסוק שא את ראש המלקוח והרמותם מכם ומן צאן מלחמה תקח א' מחמש מאות זכ"י הא דלא

מצינו בשום מקום תרומה כזה רק כאן יש לומר משים דהלא ה"י רק מן אנשי מלחמה אשר הם מן הצבאות לנקום נקמת אלקי הצבאות וצבאות בנימ' תצ"ט לכך לקחו מן תיק אח' ונשאר להם כמנין צבאות וגם שלא נפקד מהם איש שהיו נאוו' בשרשן בעין הח"י אשר הוא מהלך ת"ק שנה :

שמעתי על מאמר חז"ל מאי ליראי השם ולחושבי שם מלמד שאם אדם חושב לעשות איזהו מנות

ונאנס ורא עשאה מעלה עליו הכתוב כאלו עשאה . והנה זא לשון מערה עליו הכתוב אינו מוכן דהוי מני לומר ה"י זה כאלו עשאה אך דלכאורה אין צריך קרא ע"ז דבוראי הו"ה מחייב כך דמי שהוא חושב בדעתו וחושק וכוסף לעשות מנות ורצון הש"ת וליהן תענוג ונחת רוח ליוצרו אך שבא אזה סיבה ונאנס אשר מנעו מלהביא זה הדבר מכה אל הפועל ודא בשביל זה לא הפסיד שכרו ויהשב כמעשה וע"ז לא צריך קרא אך דחכ"ל כיוונו לדבר אחר דכבר נודע דקוב"ה ברא עולמית לאין מספר נבוא מעל נבוא וכל עולם משונה מוחבתי בכח"נה אחרת כמו דנודע דיש עולם הכחשבה והציוו עולם הריבוי ועולם המעשה והנה בודאי האדם ע"י מעשיו הטובים אשר עושה בכונה ובמחשבה ובטהרת הלב הוא מאיר ומשפ"ח חיות לכל העולמות במחשבה הוא מאיר ומביא התרוממות לעולם המחשבה ובדיבור הוא מאיר לעולם הדיבור ובעובד' מאיר לעולם המעשה ומיחד הכל בכ"ה הא"ס ונעשה יהוד וקשר גדול אן כשארם

שהוא כח אשר מורה על התרוממו' אלקותו הנלע"י נתינת התורה לזרע ישראל והרים קרן הכניי ע"י רומם ת האל אשר נתן תורה ומצות וע"י זרע ישראל נתפרסמו הני ידות הניל זה היה כל כוונת זרע ישראל בכל מקום בואם ומסעם למסעם ולהודיע כי כל אלה עשתה ידו וני פעם סייד בנימי כ"ב נגר שם מ"ב לזה כיוונו כמ"ב מסעות לכך משבח הכתוב אלה מסעי בני שלזה נסעו כדי שיצא מזה מירסם אלקות : או יאמר דהכתוב משבח הכניי דבאמת אף שהיו זרע ישראל בגלות מצרים בשיעבוד הגוף בעבודה קשה בהומר ובלבנים לכך זאת כשיצאו לא שמתו כלל על שיצאו לחירות מעבודה קשה . רק עיקר השמחה היה על אשר בגלות מצרים היה גם השכינה עמם וכל המרכבה הקדושה ומפליא של מעלה כמיש בזה"ק סי' שמות עיי"ש בני ישראל הנאים מצרימה את יעקב וכמו שהארנו לעיל סי' שמות : והיו שמחים ביציא מצרים על היוצאת הקדושה וכל צבא מעלה מן הגלויות והשיעבוד ונתרומם קרן הקדושה . והשי"ה אלה מסעי בני אשר יצאו מארץ מצרים לצבאותם העיקר המסע אשר יצאו מאמ"צ לא הייחשב כענינים . כי אם מה שצבאות ה' ומלאכי מעלה אשר יצאו עמם מזה נהגו ושמתו עד מאוד ודא על שיעבד נוסם שנפטרו מגלות הנשמי והיו עובדא גדולה ומאד היה חביב זה המסע ומחשבה טובה של ישראל ביצי"ם . והיו וכתוב משה את מסעיהו כדי לחבנם בעיני המקום חמת שהיו נסיעה טובה ויקרה בעיני המקום ולשי"ש שלא כיוונו להנאת עצמן . והבן :

פרשת דברים

**בפסוק** צידונים יקראו לחרמון שריין והאמורי יקראו לו שניר . ולכאורה מה משמענו בזה ולמה כתבה התורה איך נקרא בשם אצל כל אומה ואומת : אך י"ל להענין הוא כך רהנה הצדיקים שבכל דור ודור רצונם ותשוקתם תמיד להיות ימין ה' רוססה ושיתקדש שמו הגדול והקדוש בכל העולם וגם רצונם להפיל ולהשפיל עד לארץ הסטרא אחרא שנקראת בשם שמאל סטרא דשמאלא ושלא יהי' ת"ו עבד כי ימלך כידוע מספרי המקובלים והנה היצה"ר נקרא חרמון ע"ש שהוא חמרים ומחייב את האנשים חמרים למשמעתו וגם על שהוא מצודה פרוסה על כל החיים לשון חים ורשת . וזה סי' הפסוק צידונים היינו הרשעים שהולכין מן הצד ואינם הולכים בדרך המצוה שהוא הדרך הישר לפני איש כמו שזכר הרמב"ם ז"ל בס"י אבות ע"ש . והרשעים שממין עצמ' לדרך הרע נקרא צידונים והם קוראים לחרמון שהוא היצה"ר שריין ר"ת שמאל רם ימין נוסל הם ושלוס שרצונם להכניע הקדושה ח"ו להיות עבד כי ימלך ח"ו אבל והאמורי היינו הצדיקים שמשבחין תמיד להקב"ה מלשון ואת ה' האצרת : וקראו לו שניר סי' שרצונם תמיד שיהיה שמאל נוסל ימין רם שהוא ר"ת שניר וק"ל :

פרשת ואתחנן

**ואתחנן** כל ה' נעת ספיא ללמור . נעדרט מסע נל ספ"ד נספניטיס ידבר קט זס זסס רכינו סכל נכנס נמכס סנס ועמ"י ינס עזום זס פסיוו סל עולס סכס"ב נו רכ לכ סל מוסק דני פלי עור . נדני' כזס וסוז פסיוו דניס סיס קסס לסעדרט ונס נני סעדרט נזס . סך נכנס דסוקס כדני' דניק' . נליכס ארס סני' נסלס מעקוס עניין דסכסעס סיס סקוקס נכסל ככרו ייס מקו' סקוקס וסוז ספניפי ונכסל לעלס סעסעס עולס ססל . וסססססו כרי ניסן סענוג וני' נסעו ייס ניס ריסעלס וזסן סעענוג כססלס עונג ונסעסס איסו נסוקס ונמלוס נעסס וסל"י סל נעסמו כולו ססוקס ויקטר

השם כמחשבה לכך נהי דפועל תיקון לעולם השבחה מאן בא זה שיעור עולם המעשה ונהי דחשוב כאלו ומקבל שכר עבורו מ"ם במה יתקשר עולם המעשה וצריך לקבל ולעשות עובדי גם בעולם המעשה ימה פועל המחשבה ח"ל אמרו ח"ל דהתורה הבטיחה לאדם שכתב בספר זכרון ימיו אף לחושבי שמו כדומר אף אם לא עבד את השם אלא חשבה ות ה מניעה להביא הרבר לירי מעשה הבטיח הכתוב התורה תורה עומדת במקומו של אדם כיון דאורייתא וישראל בניה כולהן חר . וכשאדם מקשר מחשבתו אל המצוה ישק מאוד לקיים ככל הכתוב בתורה או נדבק הרצון הזה וזאת התורה והתורה היא בעיהו עולם המעשה אשר היא ארץ של הרצון ואו התורה פועלת לקשר כל העולמות והחשב המעשה כאלו עשה בפועל והתעורר את עולם המעשה ויש עליו הכתוב בעצמו כלומי הרומו על איתות התורה שהם אביע לחבר את האהל להיות אחר . אכ"ר

פרשת מסעי

**ארה** מסעי בני ישראל כו' וכתוב משה את מסעיהם כו' הא דמכנה העובדא על שם המסע ולא על החניי כו' בכל המקומות . אך באמת ידוע דעיקר מסעי בני ה' בהם כי גדול כי אדם הראשון בחטאו נרם גירושין וסילק לשכינת ימינו מן עולם התחתין והארץ ומלואו ונתמלא האור שבין המים והארץ בחיצונים ונילגולים ונתמזרו כל הניצוצות קדושי כל ארבע רוחות השמים והוצרכו לטהר הארץ ולסנות הרע לאסוף כל הניצוצות קדושות אל תוך הקדושה ולהי נתנם ה' מגלות מצרים ושם נצרפו מעט ואהייכ משה רבינו ע"ה הוריד להכינה למשה ע"י מתן תורה אך עדיין מה שקילקלו אח"כ לא ינק מכל סגים ונילולים ולזה הוצרכו בני להיות נע ונד בע מקום למקום ולכתת רגליהם לקבץ הקדושה וע"י מסעיהם קדושה משה רבינו שהוא השורש של כל הדרות והצדיקים שישם כרובא מישראל שהם ענפים שלו ואז בכל מקום שנסעו מטהרים האור ומרחים הרע וקולטם הטוב אשר ה' באיזה קום והחיצונים היו נכנעים ספניהם כי בכל מקום שיש הקמת קדושה אז הרע נוסל ניסע ונכנע מפני הכניי לא מביעיא שלא מקום הראוי להם שלוח אינו ציך עבודה גדולה וזה כול הצדיק דות אפי' במחשבה שרזו לחיד רק אף במקום הראוי להם ומקומו שבוהיהם אשר שם הוא מקום מסולתם כמו המדבר אשר אף מקום נחשים אפי' משם צריכין לדחות מפני הקדושה ונכנע ע תחת הטיב וזה ה' העובדות של מסעות שלהם כמדבר וזה נסיעה הוא רבר יקר ולכך החניי אין צריך להודיע כי ודאי נסיעה טובה מינה ועיקר הוא הנסיעה ויש משה נכסו הארון ומה ה' יופוצו אויבך דיהיה קימה לשמו הגדול ולקדושתו שונאים יסלו ויפוצו תחת רגלי זרע ישראל כדי שלא יוכל להרע ולמשול על בניי אמן :

נסעו מ"ב מסעות שכונתם היה לפיכס הני ידות של של שמו ית' כי יש יד הגדולה כמו ביציאת מצרים וזאת השוית חסרו הגדול יד ימין אשר המשיך חסרים על יד ישראל אף שלא היה ראויס אז לגאול ולהציל מסצרים גם עשות להם ניסים וכוה נחסיס יד ימין של השוית כמו שאמר יד ישראל את היר הגדולה . וגם יש יד החזקה אשר הראה שוית כה' תקפו וגבורתו לעיני כל כי נפל על האומות אימה סהר ועשה נקמה בשונאי ישראל ושלח אותות ומופתים בפרעה מל עבדיו וכעס ארצו וע"י נחסיס ידו החוקיקן ש יד הרפה ח"ת